

ASSIGNATURES

Art Disseny i Societats

ADS és una assignatura obligatòria de caràcter fonamental i, per tant, té una funció introductòria que, en aquest cas, identifica i analitza els processos creatius dins dels contextos socials i culturals del món actual. En aquest curs s'adopta com a objecte d'estudi el "disseny mundial" entès tant com la producció i circulació de béns i serveis de disseny en un món globalitzat com, també, en el sentit de la transformació del món per mitjà del disseny.

Objectius formatius

1. Situar les accions creatives individuals dins de marcs socials i culturals contemporanis, més enllà dels límits geogràfics de nacions i estats.
2. Desenvolupar el reconeixement de l'autoria i de les manifestacions de la singularitat dins de diferents entorns culturals particulars.
3. Familiaritzar-se amb les controvèrsies actuals que tensionen categories com ara normalitat/anormalitat, propil/aliè, global/local, centre/perifèria, cultura/civilització, pur/híbrid.
4. Integrar eines bàsiques de redacció i d'anàlisi crític de textos, i saber establir ponts cognitius amb projectes de disseny.

Codi

200635

Crèdits

6 ECTS

Curs

1

Semestre

1

Matèria

Art

Professorat

[Octavi Rofes](#)

Víctor García Tur

Llengües

Català

Continguts de l'assignatura

PLENÀRIES: PLÀNOLS DE RODALIES DEL DISSENY MUNDIAL. OCTAVI ROFES

El disseny és, en la seva manifestació més característica i millor estudiada, una pràctica expansiva, centrífuga, universalista i homogeneïtzadora, és a dir: moderna. Però ¿què passa quan, inflat pel seu impuls totalitzador, el disseny arriba als confins, als límits més allunyats d'allà on hi té els centres generadors? Podem suposar que, un cop topa amb un d'aquests límits, hi rebota i retorna transformat per l'impacte amb una realitat inèdita. Si és així, és fàcil pensar que aquesta mateixa operació es repetirà a diferents llocs generant una dispersió de singularitats, una multiplicitat de desplaçaments que traçarà camins per a noves associacions i obrirà enclavaments de confluències concretes. El programa del curs avança sota l'acció d'una força centrípeta. No és un itinerari per explorar, des del centre, els marges del disseny; és, en canvi, un viatge al centre del disseny des de les seves províncies perifèriques.

1. EN EL TEMPLE DE GEL DE SHAMBALA: ON L'IMPERI ES VEU DES DE LA PROVÍNCIA.

Disseny en el capitalisme de les plataformes

Jamyang Norbu. *Los años perdidos de Sherlock Holmes*. Barcelona: Acantilado, 2002.

2. KOBE, ON LA TERRA DEIXA DE SER SÒLIDA SOTA ELS PEUS.

Shigeru Bahn. Isamu Noguchi

Haruki Murakami. *Després del terratrèmol*. Barcelona: Empúries, 2013.

3. SEÚL. ON L'ENERGIA ÉS L'EMOCIÓ PRIMITIVA.

Na Kim. Sulki & Min.

Hang Kang. *La vegetariana*. Barcelona: Rata, 2007.

4. HANGZHOU, ON ES CONSTRUEIX SOBRE RUÏNES DEL PASSAT.

Wang Shu i Lu Wenyu (Amateur Architecture Studio)

Yu Hua. *El passat i els càstigs*. Barcelona: Males herbes, 2014

5. RIO DE JANEIRO // SAO PAULO. ON ELS CONTRARIS NO TROBEN SÍNTESI.

Lina Bo Bardi. Roberto Burle Marx. Estudio Campana,

Clarice Lispector. *Restes de Carnaval*. Barcelona: Comanegra, 2020.

6. TIJUANA // SAN DIEGO, ON LA TRADICIÓ ÉS FRONTERA.

Fernando Laposse, endemic design.

Yuri Herrera. *Señales que precederán al fin del mundo*. Cáceres: Periférica, 2010.

7. RAMALLAH, ON EXISTIR ÉS RESISTIR.

Riwaq. Decolonizing Architecture.

Suad Amiry. *Sharon y mi suegra: Diarios de guerra de Ramala*, Palestina. Barcelona, 2004.

8. LAGOS, ON L'ÈXIT NOMÉS ES TROBA A LA DIÀSPORA.

Adjaye Associates.

Teju Cole. *Cada día es del ladrón*. Barcelona: Acantilado, 2016.

9. BOMBAL, ON ES VIU D'INTERCANVIAR HISTÒRIES

Studio Mumbai.

Suketu Mehta. *Ciudad total: Bombay perdida y encontrada*. Barcelona: Mondadori, 2007 (Cap. 1. "Topografía personal" pp 17-59).

SEMINARI: PLÀNOLS I INSTRUCCIONS DE MUNTATGE PER A LA UTOPIA. VÍCTOR GARCÍA TUR

Les utopies són expressions de desig individual i col·lectiu, de tot allò que podria aconseguir-se en el futur gràcies a l'impuls dels qui volen esmenar el present. L'atractiu de la utopia prové de l'imaginari de possibilitats que posa en marxa i dels instruments crítics dels que ens dota.

La relació del disseny amb l'utopisme s'ha mantingut més enllà del projecte modern d'emancipació, i segueix viva en els continus creuaments del disseny amb la ficció especulativa i en el plantejament d'escenaris futurs (on els dissenyadors hi tenen molt a dir). S'escau d'explorar el gènere utòpic i les seves variacions, distopia i ucronia, per combinar-ne les visions, estratègies i desplaçaments propis, amb la pràctica d'un disseny crític i transformador.

1. Ubicar la utopia (Fredric Jameson meets McKenzie Wark). Conceptes i històries d'un disig.
2. Fugir de la Nova Normalitat (Ursula K. Le Guin). Per què el disseny hauria d'apuntar al futur?
3. Prospectiva per a dummies (Peter Frase).
4. Horitzons xenofeministes (Helen Hester). Si la natura és injusta, canviem la natura!
5. Ecotopies (Donna Haraway). Ecologisme naïf vs Pensament tentacular.
6. Ocupar els intersticis (Atelier Van Lieshout).
7. Els somnis humids de la silicona (Wendy Liu). Utopies capitalistes?
8. Utopies confuses (China Miéville). Beszel, Ul Qoma i Nova París.
9. Ucronies (Dragos Moraru). Vies alternatives (i abandonades) del disseny.
10. Dissenyar distòpicament (Suzanne Collins). Arquitectura hostil i altres dissenys putes.
11. Crisis i revelacions climàtiques (Kim Stanley Robinson). Dissenyar després del desastre.

12. Desubicar la utopia (David Graeber). Madagascar, utopies pirates i Zones Temporalment Autònomes

Metodologia docent i activitats formatives

METODOLOGIA DOCENT

A les plenàries, els punts de partida de cada etapa setmanal tenen una posició geogràfica, social i cultural descrita des de la literatura, a través de relats que actuen com a operadors de flexió de cada tema. Per això, l'itinerari del curs no es presenta des de la geometria mètrica d'un sistema de coordenades, perquè no es tracta de delimitar continents i continguts sinó descobrir relacions de veïnatge, d'acollida i d'inclusió dels altres en moviments imprevisibles entre la unitat i la diversitat.

El seminari s'articula com una sèrie de lectures, debats i experiments mentals que ens proporcionin metàfores útils i eines d'anàlisi per repensar les condicions del present i superar la normalitat heretada amb noves projeccions de futur. Què vindrà? Què volem? Què canalitzem quan dissenyem?

ACTIVITATS FORMATIVES

A cada sessió hi haurà una activitat avaluativa que comportarà haver realitzat les lectures seguint el calendari que s'entregarà a inici de curs. Les activitats formatives s'adaptaran a les normatives sanitàries en cas d'emergència i es programaran tant en format presencial com nopesencial.

Avaluació

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Avaluació continuada

L'objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo. A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor, en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa general d'avaluació

Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professorat, en una prova de síntesi que permeti l'avaluació de resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Procés de revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat corresponent i es realitzarà durant la setmana indicada al calendari lectiu.

Procés de reavaluació

No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Normativa específica de l'assignatura

Per aprovar l'assignatura s'ha d'haver obtingut una mitjana d'un mínim de 5 punts en les activitats avaluatives tant de les sessions plenàries com de seminaris.

Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA A LES PLENÀRIES:

Victor Margolin. *World History of Design*. Vol 2. Londres: Bloomsbury, 2015.

Edward Said. *Orientalismo*. Barcelona: Random House Mondadori, 2002.

Michel Serres. *Atlas*. Madrid: Cátedra, 1995.

Gayatri Chakravorty Spivak . *¿Puede hablar el subalterno?* Madrid: Akal, 2011.

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA ALS SEMINARIS:

Graeber, David. 2004. *Fragments of an Anarchist Anthropology*. Chicago: Prickly Paradigm Press.

Haraway, Donna. 2016. *Staying with the Trouble. Making Kin in the Cthulucene*. Durham: Duke University Press.

Hester, Helen. 2018. *Xenofeminism (Theory Redux)*. Cambridge: Polity Press.

Jameson, Fredric. 2005. *Archaeologies of the Future: The Desire Called Utopia and Other Science Fictions*. London: Verso Books.

Moraru, Dragos. 2015. *Histopias*. Montréal: Universitas Press.

Liu, Wendy. 2020. *Abolish Silicon Valley*. How to Liberate Technology from Capitalism. London: Repeater.

Wark, McKenzie. 2015. *Molecular Red: Theory for the Anthropocene*. London: Verso Books.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència

CE10. Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

Resultats d'aprenentatge

CE10.3. Esquematitzar i elaborar plànols conceptuals a partir de la lectura d'articles d'història de l'art i del disseny.

CE10.4. Realitzar cronogrames relacionant els estils artístics, arquitectònics i del disseny amb els contextos històrics en els quals es desenvolupen.

Competència

CE16. Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE16.6. Localitzar els conceptes clau i les principals línies argumentals d'un assaig acadèmic de teoria i crítica de l'arte i del disseny.

CE16.7. Identificar els principals corrents historiogràfics i distingir les metodologies d'aproximació històrica a l'art i el disseny.

Competència

CE19. Demostrar conèixer els mètodes d'investigació rellevants per a la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

Resultats d'aprenentatge

CE19.4. Descriure les característiques generals dels principals mètodes i tendències de la història de l'art i del disseny.

CE19.5. Distingir els diferents enfocaments en definir l'objecte d'estudi històric de l'art i el disseny.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT2. *Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.*

CT3. *Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.*

CT15. *Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.*

CT19. *Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.*

CT20. *Demostrar predisposició envers el rigor i l'experimentació propis del mètode científic.*

Inici

EINA

Grau de Disseny

Especialitats

Pla d'estudis

Assignatures

Accés

Mobilitat

Pràctiques

Beques

Informació acadèmica

Màsters i postgraus

Eina/Idea

Cursos d'estiu

Alumni

Empresa

Internacional

Projectes

Recerca

Biblioteca

Arxiu

Qualitat

Contacte

*EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB*

*Passeig Santa Eulàlia, 25
08017 Barcelona
T +34 93 203 09 23 / info@eina.cat*